

การถ่ายทอดขั้นตอนและวิธีตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำเชิงพื้นที่
Wetland Verifying
on ArcGIS

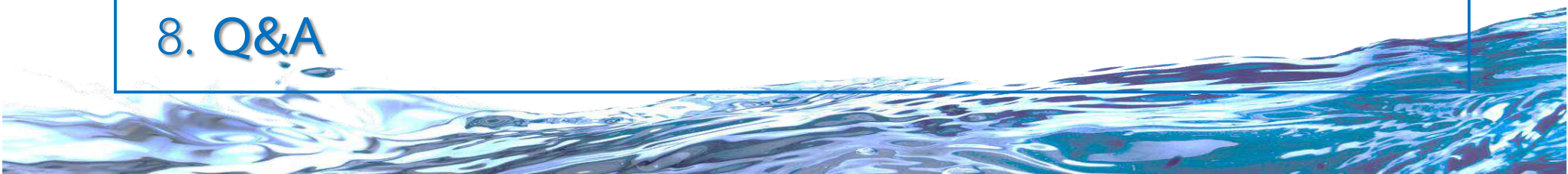
14 - 15 Nov 2022

Course Agenda

Day 1

1. ที่มาและวัตถุประสงค์ของการอบรม (Background & Objective)
2. สิ่งที่ต้องการ (What we need?)
3. ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ (Requirement Data)
4. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System)
5. ขั้นตอนการทำงาน (Work Flow)

Day 2

6. ทำงานกับพื้นที่จริง (Actual Area Practicing)
  7. สรุปเนื้อหา (Conclusion)
  8. Q&A
-

ที่มาและวัตถุประสงค์ของการอบรม (Background & Objective)

ที่มา(Background)

- ❑ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำ ต่อเนื่องจาก “สผ.” ซึ่งได้ทำการถ่ายทอดขั้นตอน ในการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำแบบเชิงพื้นที่ ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาแล้วก่อนหน้านี้

วัตถุประสงค์(Requirement)

- ❑ ให้ส่วนที่รับผิดชอบ สามารถดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำ(Wetland) ตามการร้องขอ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
- ❑ จัดการข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ❑ เพิ่มความรู้ความเข้าใจในการใช้งานโปรแกรมเชิงพื้นที่ให้กับบุคลากร

สิ่งที่ต้องการ (What we need?)

ต้องการตรวจสอบ
พื้นที่ชุ่มน้ำ
รอบๆโครงการฯ

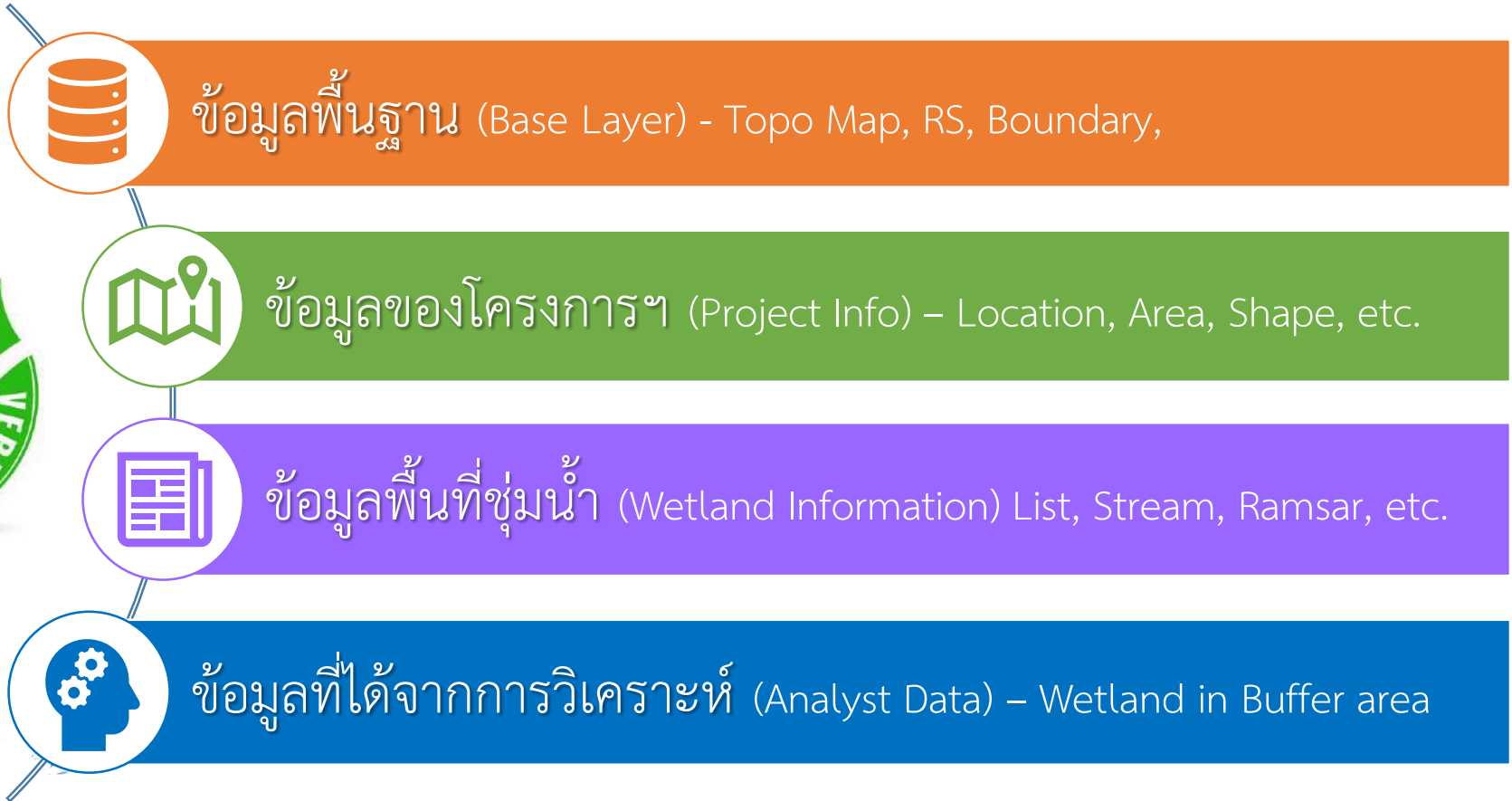
1 ข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำรอบๆ พื้นที่โครงการภายใน รัศมี 2 กม.
(เส้นทางน้ำ แม่น้ำ หรือข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำอื่น ๆ)

2 แผนที่พื้นที่ชุ่มน้ำรอบๆ พื้นที่โครงการ (Map Layout)
ออกแบบ และแสดงผลอย่างเหมาะสม

3 รายงานสรุปผลการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำ
พร้อมรายชื่อ และประเภทของพื้นที่ชุ่มน้ำ

4 แจกผลการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำแก่ผู้ร้องขอ
หนังสือแจ้ง + รายงาน + ข้อมูล GIS

ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ (Requirement Data)

ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ (Requirement Data)

Layer Group	Requirement Data	Source
Base Map	1. Admin Boundary ขอบเขตการปกครอง จังหวัด อำเภอ ตำบล *.shp ของตำบล อาจจะต้องมีการตรวจสอบอีกครั้ง ถ้าไม่ถูกต้อง	Shapefile (สผ.)
	2. Topo Map แผนที่ภูมิประเทศ นำเข้าเพื่อแสดงเป็นพื้นหลังของแผนที่	Shapefile (สผ.)
	3. World Imagery ภาพถ่ายดาวเทียม ภาพถ่ายทางอากาศ	ArcGIS Online
Project Info	4. แนวเส้นทางโครงการ (Line) หรือ พื้นที่โครงการ (Area) ใดๆ ที่สามารถระบุเป็นแนวเส้นทางหรือพื้นที่ได้ พร้อมระบบพิกัดที่ถูกต้อง	ผู้ร้องขอ จัดเตรียม
Wetland Info	5. Ramsar Site พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนเป็น Ramsar Site ไว้	Shapefile (สผ.)
	6. Stream ข้อมูลเส้นทางน้ำและแหล่งน้ำทั่วประเทศ พร้อมชื่อ	Shapefile (สผ.)

ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ (Requirement Data)

Layer Group	Requirement Data	Source
Analyst Data	7. Buffer Area 500m แนวพื้นที่ที่ต้องการตรวจสอบโดยรอบของโครงการฯ โดยมีระยะห่างจากขอบเขตโครงการ 500 ม.(Min)	วิเคราะห์ด้วย GIS
	8. Buffer Area 2km แนวพื้นที่ที่ต้องการตรวจสอบโดยรอบของโครงการฯ โดยมีระยะห่างจากขอบเขตโครงการ 2 กม.(Max)	วิเคราะห์ด้วย GIS
	9. Crosspoint ตำแหน่งจุดตัดของแนวโครงการ(Line) กับลำน้ำ หรือพื้นที่ Wetland อื่น ๆ	วิเคราะห์ด้วย GIS
	10. Stream in Buffer Area ข้อมูลเส้นทางน้ำและแหล่งน้ำ ที่ตรวจสอบแล้ว ระบุได้ว่าอยู่ในพื้นที่ buffer area 2 km ของพื้นที่โครงการ	วิเคราะห์ด้วย GIS

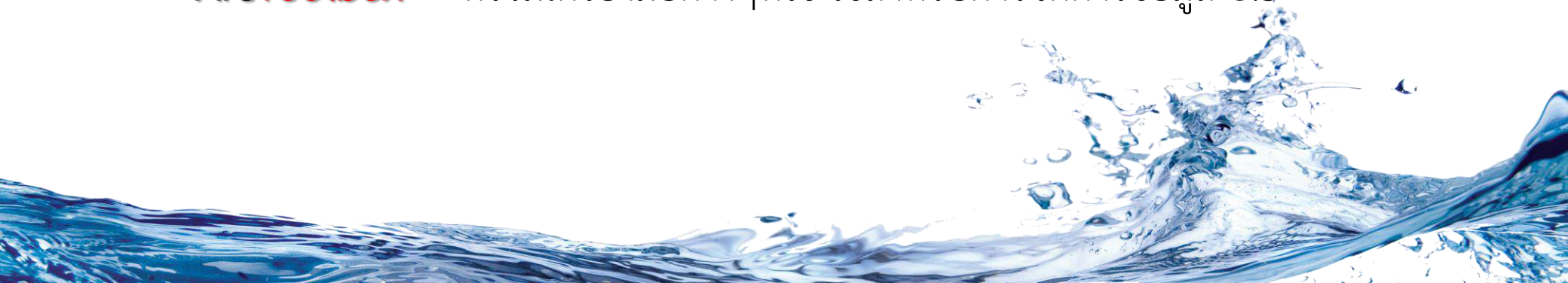
ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System)

ทำความรู้จัก ArcGIS ?

อาร์คจีไอเอส เป็นซอฟต์แวร์เพื่อใช้สำหรับงานระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในระดับสูง หรือการจัดการกับข้อมูลเชิงพื้นที่ (GIS) หรือเรียกว่าได้เป็นโปรแกรมที่จัดการแผนที่ในรูปแบบดิจิทัล พัฒนาโดยบริษัท ESRI ตั้งแต่ปี 1999 ในเวอร์ชันเก่ารู้จักกันในชื่อของ ArcView GIS และถูกพัฒนามอย่างต่อเนื่อง จนเป็น ArcGIS ประกอบไปด้วย 3 Module หลักคือ

- **ArcMap** Module หลักที่ใช้วิเคราะห์และแสดงผลข้อมูล
- **ArcCatalog** ใช้ในการสร้างและจัดการ shapefile และข้อมูลอื่นๆ
- **ArcToolbox** ที่รวมเครื่องมือต่างๆที่ใช้ ใช้สำหรับการจัดการข้อมูล GIS

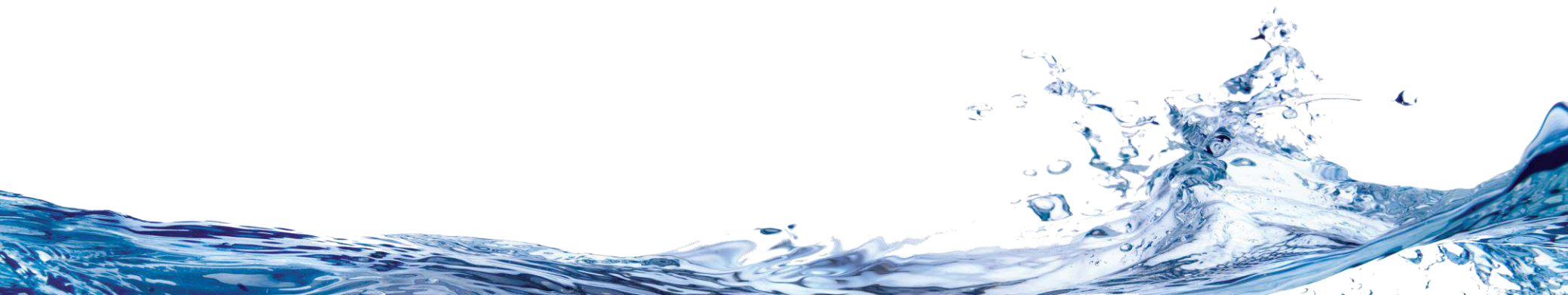

ทำไมต้อง ArcGIS ?

อาร์คจีไอเอส เป็นซอฟต์แวร์ระดับสูงสำหรับงาน GIS ที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก มีฟังก์ชันการคำนวณที่ครบถ้วน และครอบคลุมในเกือบทุกประเภทงาน ทำให้รูปแบบไฟล์ที่ใช้งานใน ArcGIS ที่ชื่อ “Shapefile” ถูกใช้งานจนกลายเป็น format หลัก ที่จำเป็นต้องมีการรองรับในทุกๆ software ที่มีการทำงานกับข้อมูลเชิงพื้นที่

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System)

ArcGIS vs ArcView & GIS Software อื่นๆ

นอกจากอาร์คจีไอเอสแล้ว ปัจจุบันก็ยังมี เป็นซอฟต์แวร์อื่นๆอีกที่สามารถทำงาน GIS ได้ ในระดับใกล้เคียงกัน เช่น MapInfo, Quantam GIS(QGIS), SAGA GIS, GRASS GIS, MapWindow, ILWIS รวมถึงระบบ Service ด้านแผนที่ต่างๆ ที่ทำงานคล้ายกัน เช่น Google Earth และ Google Map

GIS ทำอะไรได้บ้าง

1. จัดเก็บ สร้างข้อมูลเชิงพื้นที่จากข้อมูลปฐมภูมิ

- Surveying Data, Digitizing, etc.

2. จัดการรูปแบบข้อมูลที่มีที่มาแตกต่างกัน

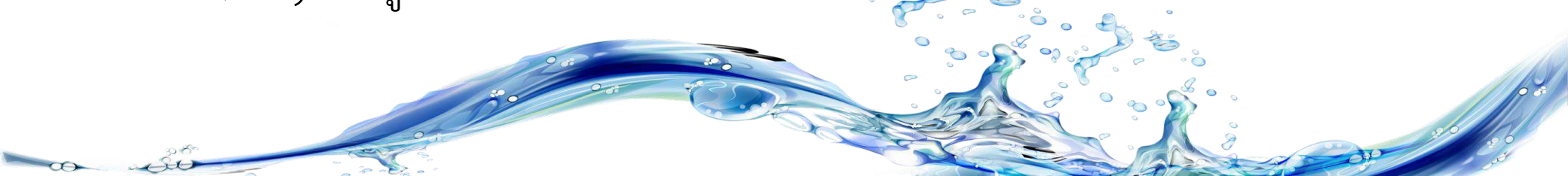
- File format conversion (kmz, .dwg, .tif, etc.)

3. จัดการระบบพิกัดของข้อมูล

- ระบุระบบพิกัดให้กับข้อมูล & แปลงระบบค่าพิกัดที่แตกต่างกัน

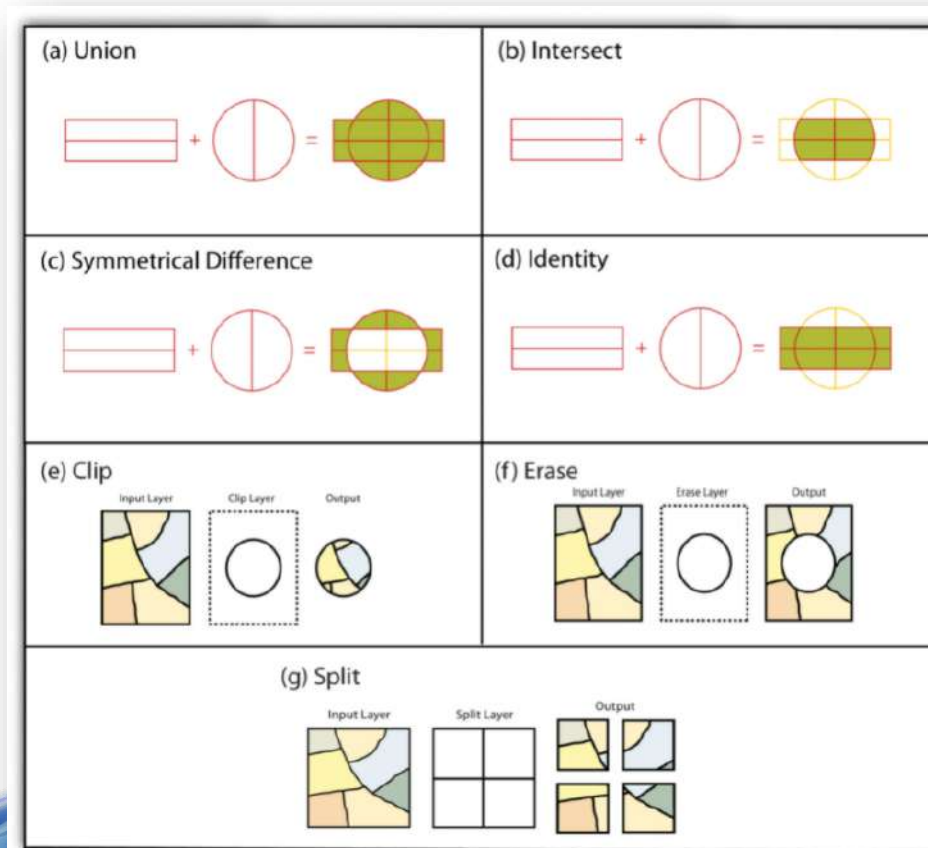
4. สืบค้นและจัดการข้อมูลด้วย attribute

- Query ข้อมูลด้วย attribute แบบมีเงื่อนไขซ้ำซ้อนกัน

4. วิเคราะห์ข้อมูลด้วย Location (Overlay Analysis)

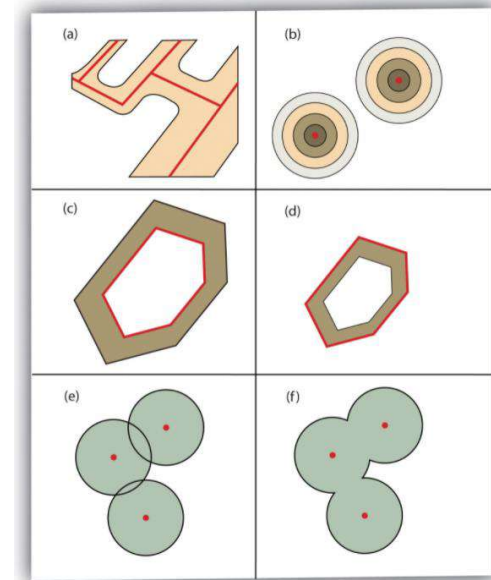
- เลือกข้อมูลด้วยการซ้อนทับกัน เพื่อนำเอาพื้นที่ที่ต้องการออกมา

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System)

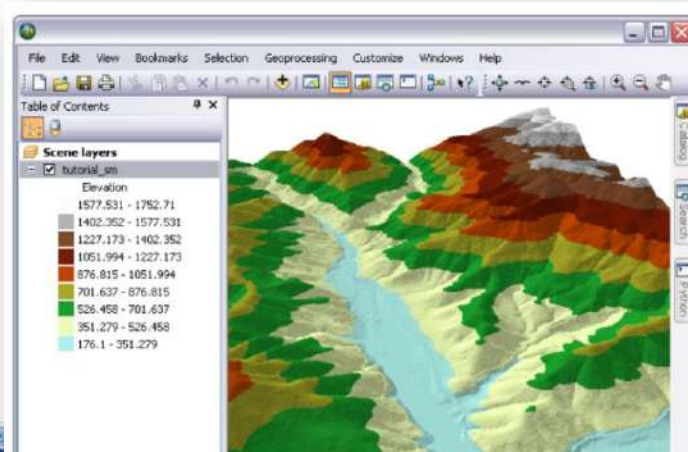
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยระยะทาง (Buffering)

- การหาขอบเขตพื้นที่ตามระยะทางที่กำหนด

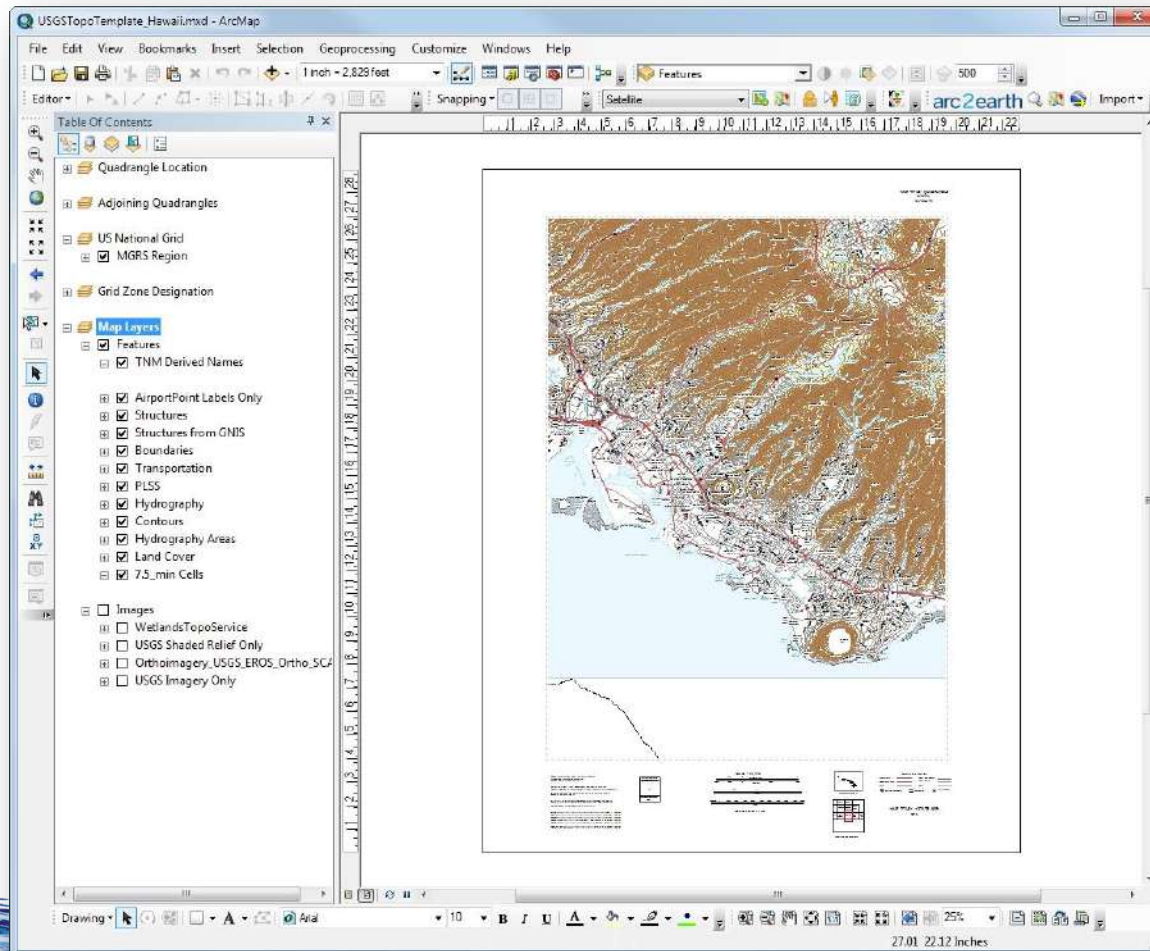

6. วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ฟังก์ชัน 3D analysis

- เส้นชั้นความสูง (Contour), ข้อมูลความชัน (Slope), etc.

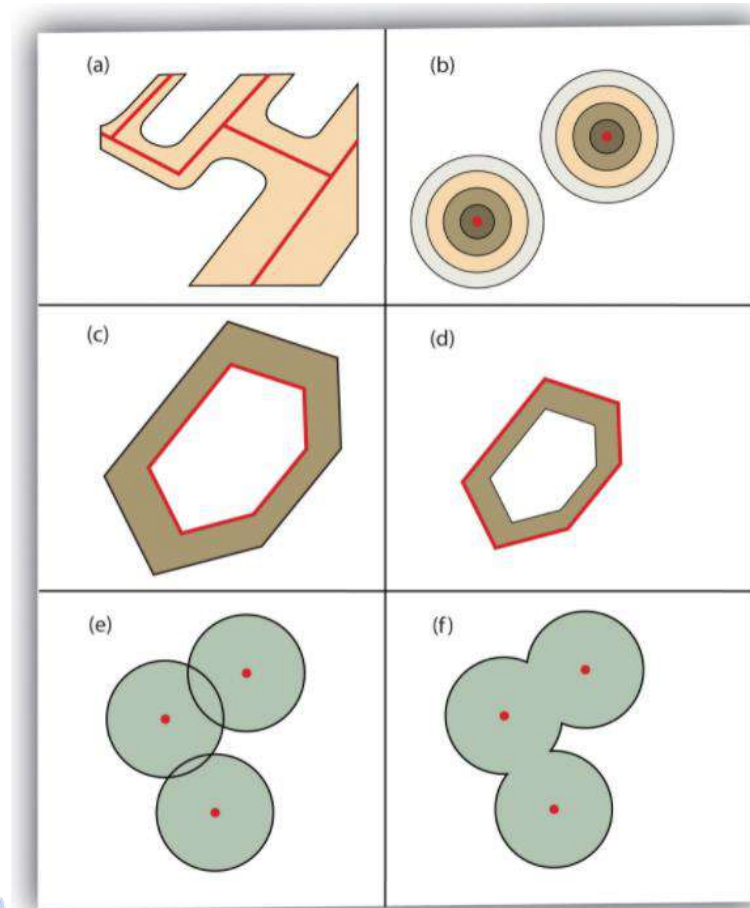
7. การวาง layout ของแผนที่ เพื่อพิมพ์ใช้งาน

EXAMPLE

การวิเคราะห์ด้วยระยะทาง (Buffering)

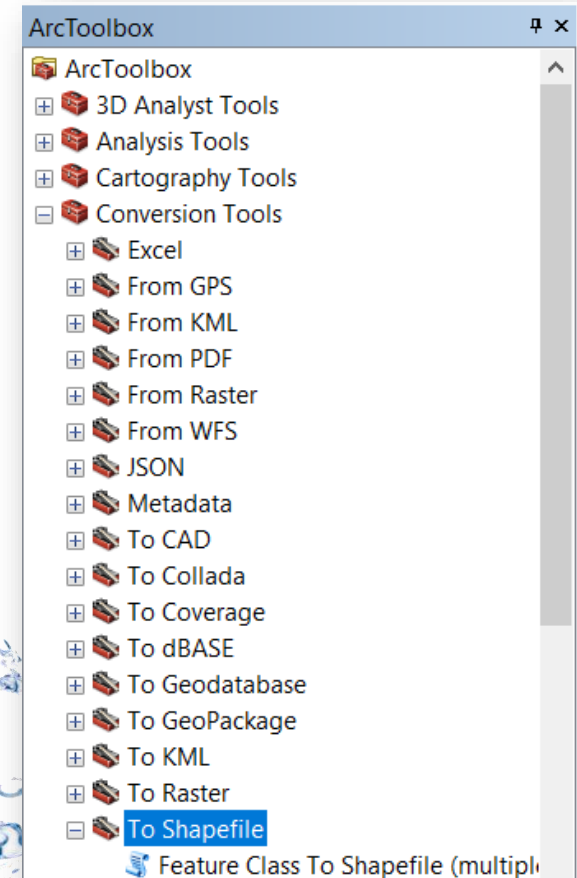
- > Geoprocessing
  - > Buffer
    - > เลือก file ที่ต้องการ
    - > ระยะทางที่ต้องการ
    - > save as shapefile

EXAMPLE

การนำข้อมูล .dwg (AutoCAD) มาใช้งานบน ArcGIS
ขั้นตอนในการแปลงพิกัดคือ

- > ArcToolbox
  - > Conversion tools
    - > To Shapefile พร้อมตรวจสอบค่าพิกัด
      - > แปลงค่าพิกัด (เมื่อไม่ใช่ Latlong)
      - > นำไป display

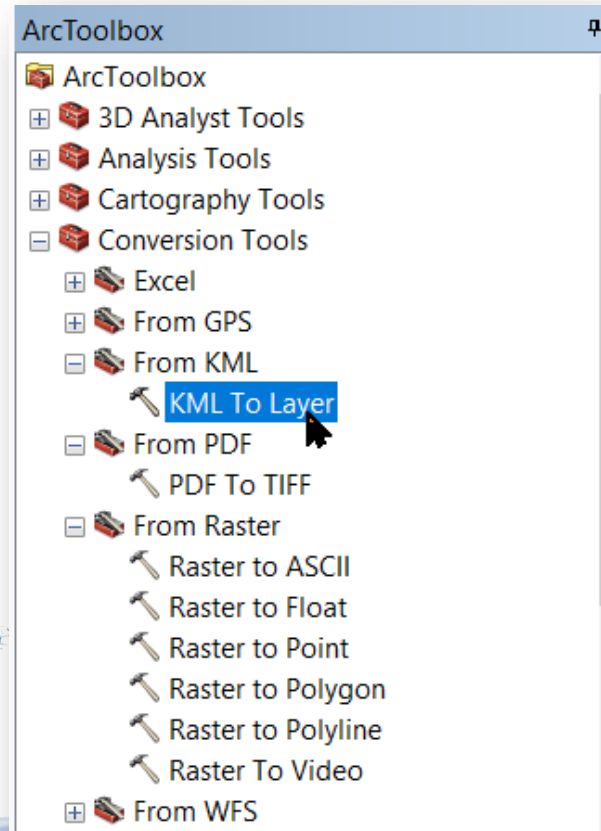

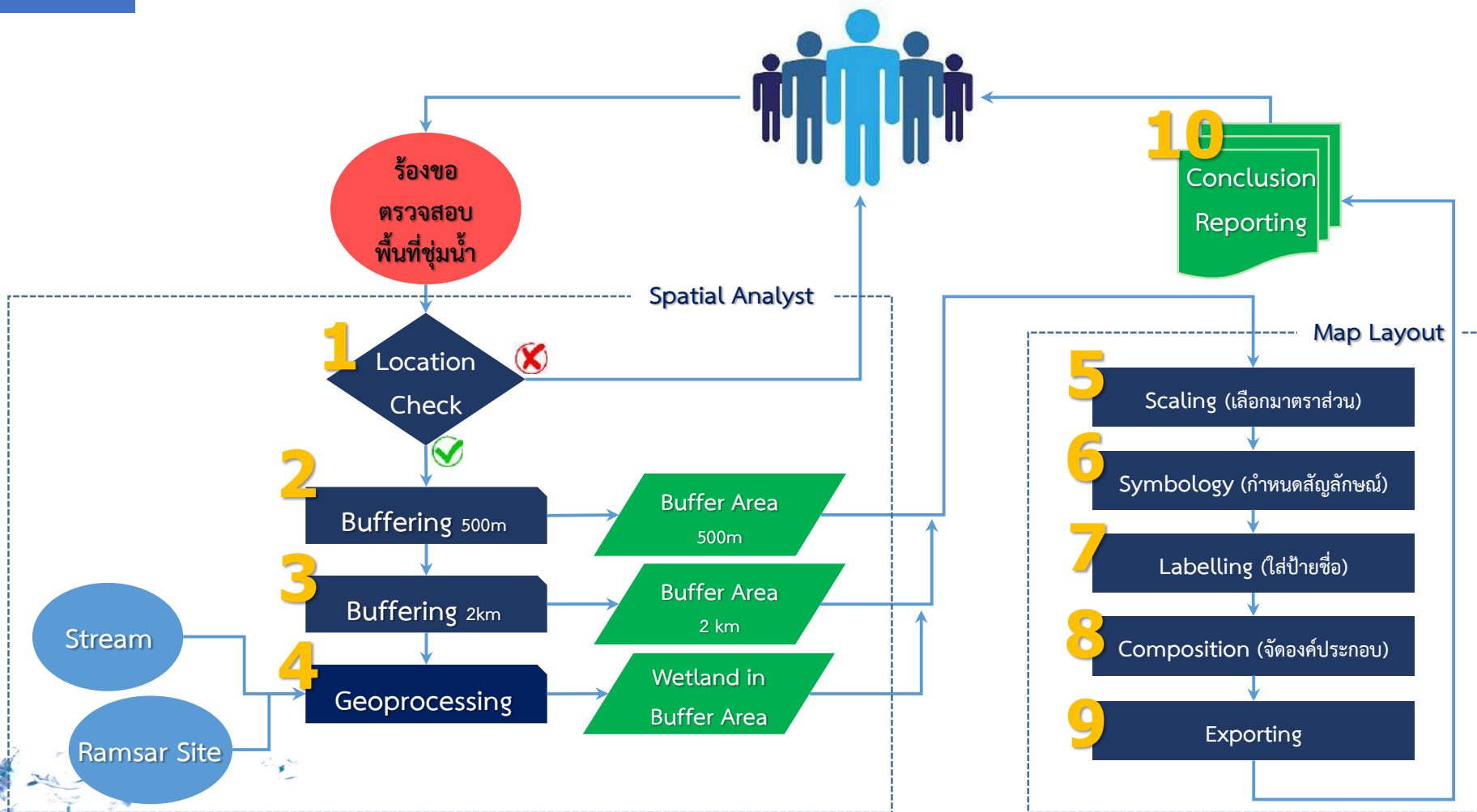
EXAMPLE

การนำข้อมูล Google Earth ในรูปแบบ format .kmz หรือ .kml มาใช้งานบน ArcGIS ขั้นตอนในการแปลงพิกัดคือ

- > ArcToolbox
  - > Conversion tools
    - > From KML
      - > KML to Layer
      - > ปรับแก้การแสดงผลตามต้องการ

ขั้นตอนการทำงาน (Work Flow)

ทำงานกับพื้นที่จริง (Actual Area Practicing)

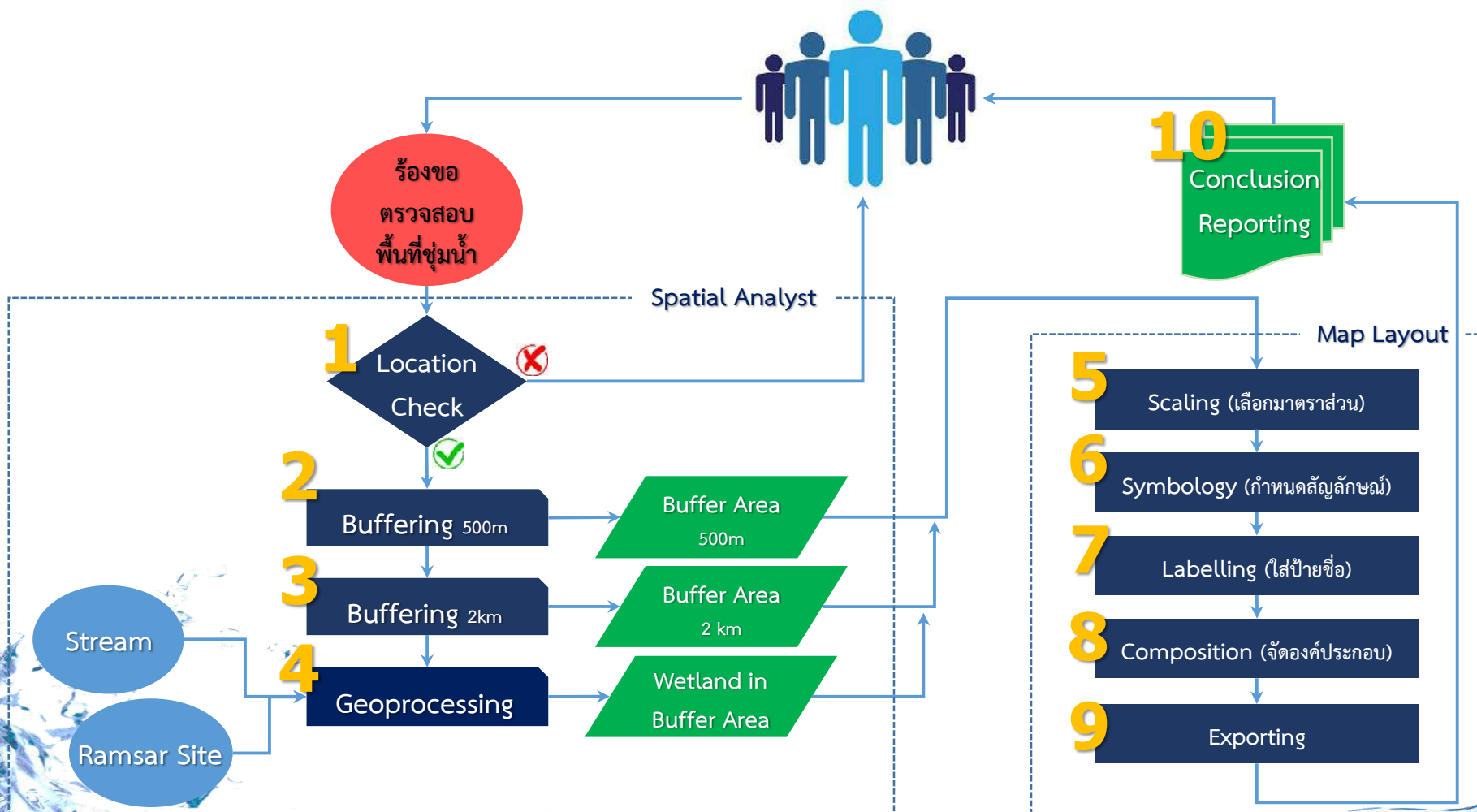

- Function & Tool ที่จำเป็นต้องใช้งาน ArcGIS
  - Windows การทำงานหลัก
  - Manu Bar & Toolbar
  - TOC & การทำงานกับ Layer
  - Layer Property
  - Symbology (ปรับแก้ สี เส้น โปร่งแสง)
  - etc.
- เปิดใช้งาน “Map Package” เดิมของ สผ.
  - 11_เมืองกระบี่
  - ทางหลวงหนองโค้ง-แม่ณะ

ทำงานกับพื้นที่จริง (Actual Area Practicing)

- ผูกขั้นตอนการตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์
  - โหลดข้อมูลพื้นที่โครงการ และตรวจสอบ
  - วิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ GIS
  - จัดทำ Map Layout & Export
  - จัดทำรายงาน
    - ตรวจสอบทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น
    - สรุปผลรายงาน
- ทดลองปฏิบัติ - ตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่โครงการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทางหลวงหมายเลข 101 อ.ศรีสัชชนาลัย จ.สุโขทัย

Work Flow

เอกสารแนะนำ

คู่มือการใช้งาน : www.arda.or.th/datas/download/คู่มือ_ArcGIS10.2_เบื้องต้น.pdf

ความรู้ทาง GIS : www.gis2me.com/gcom/?p=2772

Q&A

